

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby

peter.landergren@lansstyrelsen.se

2021-10-31
Dnr 535-4110-2021

Redovisning av föreläggande gällande uppgifter om omledning av vatten inom fastigheten Othem Österby 1:229

Nedan redovisas i punktform svar på de frågor Länsstyrelsen ställer i föreläggande daterat 2021-10-15. CEMENTA vill också poängtera att ingen bortledning av vatten sker – utan att omledningen inom området (Västra och Östra brottet) sektioneras och därmed något påskyndar den vattenfyllnad som är effekten om verksamheten långsiktigt avslutas.

■ *När behöver omledningen påbörjas och under hur lång tid beräknas den fortgå*

Omledningen kommer att påbörjas senast midnatt natten emellan 31 oktober och 1 november. Då CEMENTA har både pågående och planerade tillståndsprocesser och anmälningsärenden härrörande till cementfabrikens kalkstensförsörjning så är tidsperioden under vilken omledningen kan tänkas pågå mycket svår att förutse.

■ *En uppskattning av den totala vattenvolymen som kommer att behöva omledas till pall 2-sjön i Västra brottet från Östra respektive Västra brottet. I redovisningen bör även ingå en uppskattning av den genomsnittliga vattenvolymen som behöver bortledas per månad från respektive brott och den variation som kan förväntas mellan kalendermånader på grund av skillnader i nederbörd och inträngande grundvatten.*

Då tidsperioden för omledningen är okänd (se ovan) så baseras nedanstående uppskattning på en tidsrymd om ett (1) år. Uppskattning av total volym baseras på volymen länshållning under åren 2018 – 2020, vilket ger ett medelvärde på ca 525 000 m³ under ett år. Volymen är föremål för relativt stora förändringar till följd av variationer i nederbörds mängder och grundvattennivåer, samt att medelvärdet är baserat på endast tre år. I Tabell 1 redovisas uppskattade volymer på månadsbasis baserat på volymerna länshållningsvatten under åren 2018 - 2020 och bedömningen att Västra

brottet ger upphov till ca 70 % av totalen. Volymerna är föremål för förändringar på samma sätt som gäller för den totala volymen.

Tabell 1. Uppskattade vattenvolymer per månad.

Månad	Västra brottet (m ³)	Östra brottet (m ³)
januari	56 732	24 314
februari	65 311	27 990
mars	45 611	19 548
april	28 788	12 338
maj	22 059	9 454
juni	22 178	9 505
juli	15 520	6 651
augusti	15 837	6 787
september	23 791	10 196
oktober	17 596	7 541
november	27 579	11 820
december	26 745	11 462

- *Fördelningen av mängder yt-och grundvatten som behöver omledas från Östra respektive Västra brottet*

Fördelningen mellan yt-och grundvatten är föremål för förändringar till följd av variationer i nederbörds mängder och grundvattennivåer. CEMENTA gör bedömningen att ungefär 60-65 % utgörs av grundvatten. Andelen grundvatten är större i Västra brottet än i Östra brottet till följd av täkterna brutits till olika djup.

- *Vilka arbeten som krävs för att skydda utrustning och stenlager och för att möjliggöra omledning av vatten inom området, exempelvis invallning och ledningsdragning.*

Omledningen innefattar:

- En ny rörledning från pumpstationen vid sedimentationsdammen i Östra brottet till den västra täktväggen i Östra brottet
- Ett nytt dike längs med täktväggen i Östra brottet
- Uppförande av vallar längs med dike i Östra brottet
- Igensättning av befintlig rörledning i Östra brottet
- En ny ledning från befintligt dike i Västra brottet till pall 2-sjön

- Uppförande av vallar längs med diken i Västra brottet – efter behov

- *Vilken egenkontroll kommer att göras vid omledningen av yt- och grundvatten till pall 2-sjön.*
 - CEMENTA kommer löpande kontrollera funktionen i det upprättade systemet för vattenomledning och vidta eventuella åtgärder vid behov – exempelvis genom att höja en invallning.
 - CEMENTA har automatiserad nivåmätning vid pall 2-sjön och följer således nivåökning.
 - Vattenvolymen som omleds från sedimentationsdammen i Östra brottet till pall 2-sjön kommer gå via flödesmätare.
 - CEMENTA har även kontinuerlig mätning av grundvattennivåer i området kring Västra brottet.
 - CEMENTA kommer under den period som vattenomledningen pågår att fortsätta med det vattenkontrollprogram som finns upprättat för den befintliga täktverksamheten.

För CEMENTA
Jon Hallgren